

BİR BAŞKOMİSER GALİP POLİSİYESİ
**ŞARKILAR
SUSUNCA
ÇAĞATAY YAŞMUT**

Sorgu odasının camından, kafası sargılı, yüzü gözü mosmor, esmer, kavruk delikanlıyı seyrediyorduk. Oturduğu masadan başını kaldırıp gözlerini bize dikiyor, sanki aynalı camın arkasından bizi görüyormuşçasına birkaç saniye baktıktan sonra tekrar başını eğip tırnaklarını kemi-riyordu.

“Yüzündeki morluklar senin geçen haftaki hâline benziyor” dedi Serdar, hafif alaycı bir sesle.

Elim gayri ihtiyari yüzüme gitti, sönmeye yüz tutmuş morlukların üzerinde dolaştı.

“Adamları ayarladım. Benden haber bekliyorlar” dedi. “Şu senin moruğun işini bitirelim artık.”

“Yarın akşam.”

“Sana dayak attırmak neymiş, gösterelim ona.”

Dik dik yüzüne bakınca, “Senin yerinde kim olsa aynı akibete uğrardı abi. Kolay değil, herifler dört kişi gelmiş üzerine. Oropunun evlatları!” dedi.

“İşimizi sağlam yapalım, başımız derde girmesin.”

“Hem de ne sağlam yapacağız!”

Başımınla içerdekini göstererek, “Kimin nesi bu?” dedim.

“Adı Beydullah. Beydullah Çavdar. Kars doğumlu. Yirmi bir yaşında.”

“Daha ufak gösteriyor. Kaydı kuydu var mı bizde?”

“Hırsızlıktan bir çok kez girip çıkmış.”

“Bu olay nasıl olmuş?”

“Samatya’dan çevirmiş taksiyi. İlk başta nereye gideceğini söylememiş. Ara sokaklara sokmuş çıkarmış şoförü.”

“İş bitirecek uygun bir yer arıyordu herhalde.”

“Aynen öyle.”

“Şunun oturuşuna bir bak. Kıçına yağlı kazık sokmuşuz da bir hafta böyle gezeceksin demişiz gibi duruyor. Sence bu adamda cinayet işleyebilecek tip var mı?”

“Bu işler belli olmaz.”

“Sonra?”

“Taksici durumdan işkillenmiş. Koltuğunun altında levyesi varmış. Dikiz aynasından, bunun bıçağı çıkardığını fark eder etmez dönüp levyeyi başına geçirmiş.”

“Aferin adama, tedbirliymiş.”

“Herifi kötü benzetmiş” dedi Serdar.

“Adamlar kinli tabii. Bugüne kadar kaç tane arkadaşları katledildi.”

“Şans eseri oradan geçen bir ekip görmüş de taksicinin elinden bunu güç bela almışlar.”

“Evine baktınız mı?”

“Baktık. Ama manzara iç açıcı değildi. Samatya’da bir gece konduda oturuyor. Zavallı bir annesi ve bir de ufak erkek kardeşi var.”

“Babası falan yok muymuş?”

“Ölmüş. Tren çarpmış.”

Odaya girdiğimizde Beydullah, onu darağacına götürmeye gelmiş cellatlarımız gibi baktı bize. Sandalyesinde sırtını dikleştirdi. Gözlerindeki korku iyice belirginleşti. Ama sadistlik yoktu o gözlerde. Belki de vardı ama ben göremedim. Sandalyeyi çekip karşısına oturdum. Bir sigara yaktım. Serdar kapının yanında dikilmeyi tercih etti.

“Hırsızlıktan adam öldürmeye mi terfi ettin Beydullah?” dedim.

Gözlerini masanın bir noktasına sabitledi.

“Yüzüme bak” dedim. “Yüzüme bak ki yalan söylediğini gözlerinden anlayayım.”

İsteksizce dediğimi yaptı.

“Niye öldürmek istedin o taksiciyi?” dedi Serdar elleri cebinde, dikildiği yerden. “Hırsızlık yetmiyor muydu?”

Beydullah başını çevirip Serdar’a baktı, sonra bana döndü. Yüzünde endişe vardı.

“O taksiciyi öldürmeyecektim. Hırsızım ben.”

“Buyrun bakalım” dedi Serdar gür bir sesle. “Buyrun bakalım. Başlıyoruz yine.”

Birkaç adımda masaya yaklaşıp Beydullah’ın ensesine sertçe bir şaplak indirdi. “Amirim” dedi, “yine bir masumu almışız yanlışlıkla.”

Beydullah, Serdar’ın dalga geçip geçmediğini anlamaya çalıştı. Heyecanlanır gibi oldu. Umut dünyası, dedim içimden.

“Sakin ol. Şurada biz bize sohbet ediyoruz” dedim.

Sigaramdan derin bir nefes çektim. İyi geldi meret. Sorgu odasında tütürmek daha bir güzel oluyor.

“Kimseyi öldürmeyecektim. Hırsızım ben.”

Gözleri yerde kenetlenmiş, sözleri net ve kısa.

“O bıçakla taksicinin gırtlığını ben mi kesecektim ulan?” diye kükredim.

Sandalyemden doğruldum ve Beydullah’ı yakasından tuttuğum gibi kendime çektim.

“Boğazına kadar bokun içindesin evlat. Böyle inkâr etmenin sana hiçbir yararı olmaz.”

Nefesimi iyice koklattıktan sonra bıraktım adamın yakasını, yığıldı sandalyeye.

“Amirim” dedi Serdar. “İzin verin, şunun sağlam yerlerini de ben kırayım. Ölürse de olay mahallinde aldığı darbelerden oldu, maalesef kurtaramadık, deriz.”

Sigaramdan bir nefes daha alıp masadaki kül tabla-

sında söndürdüm. Dumanımı Beydullah'ın yüzüne savurdum.

“Ne dersin?” dedim. “Bana sorarsan, senin için pek hayırlı olmaz.”

“O taksiciyi öldürmeyecektim. Yemin ederim. Yalnızca soyacaktım. Hırsızım ben.”

“Yemin etme. Yemin etme, çarpılacaksın” dedi Serdar. Kapının yanına doğru gitti.

“Kimin umurunda. Suçüstü yakalandın. Bugüne kadar ki taksici cinayetlerini de sana yıkarız” dedim.

“Ben katil değilim. Hırsızım. Hırsızım ben. Hırsızım...”

“Kes be! Anladık” dedi Serdar.

“Ömür boyu yersin. İnan bana yersin” dedim.

Serdar, “O kadar olmasa bile, en az yirmi yılı var” dedi üzüntüyle.

Beydullah'ın yüzü umutsuzlukla çarpıldı. Omuzlarını silkti.

“Olmaz” dedi. “Yapmadığım bir şey için o kadar yata mam içeride. Hırsızım ben.”

Fesuphanallah, dedim içimden.

“İçeride hayat zordur, bilirsin” diyerek korkutmayı sürdürdüm.

“Zaman hiç geçmez” dedi Serdar. “Ha babam volta, ha babam volta at dur.”

“Madem hırsızısın, anlat bakalım öyleyse. Bu işler yalnız yapılmaz. Çete işidir. Ele başınız kim? Kimin için çalışıyorsun? Kaç kişisiniz? Nasıl soyuyorsunuz evleri? Kimler var?” dedim.

“Sigara içebilir miyim?” dedi ilk defa canlı bir sesle.

Çıkarıp uzattım paketi. Titreyen parmaklarıyla paketten çekti bir tane. Çakmağı önüne fırlattım. Alıp yaktı.

Üst üste nefesler çekti sigaradan.

“Çay kahve de ister misin?” dedi Serdar alaycı bir sesle.

“Yok. Böyle iyi.”

Birkaç nefes daha çaktı sigaradan.

“Yaşatmayacak beni” dedi. Duraksadı.

“Devam et” dedim babacan bir sesle. “Kim yaşatmayacak?”

“Kadir” dedi.

“Kim bu Kadir?” dedim.

“Bizim mahalleden.”

“Çete başı o mu?”

“Evet.”

“Eğer uyduruyorsan başım daha da derde girer.”

“Doğru söylüyorum. Her şeyi Kadir organize eder.”

Her zaman ele başları vardır. Pis işleri bunlara yaptırır, pastadan en büyük payı afiyetle mideye indirirler. Bu salaklara da kırıntılarını bırakırlar.

“Topladığımız ganimetlerin hepsini Kadir’e mi veriyorsunuz?”

“Sıkıysa verme!”

Serdar, “Vermezsen ne yapar?” dedi.

“Gebertir. Haliç’e atar.”

“Ne veriyor size?” dedim.

“Az. Çok az. Hakkımızı yer” dedi. “Her zaman kendine daha çok pay alır.”

Serdar, “Siz de hıyar gibi soyun. Tehlikeye siz girin.”

“Başka çaremiz yok.”

Serdar, “Bize martaval okuma lan!” diye bağırdı. “Başlıyorsunuz bu işlere. Tatlı, kolay para. Ev soymak varken çalışılır mı?”

“Amirim, biz fakiriz. Başka ne yapalım?”

Serdar, “Fakirlik edebiyatı yapma lan!” diye tekrar kükredi. Bağırmayı sürdürdü. “Bu işlere özeniyorsunuz. Aklınız zenginlikte. Görüyorsunuz televizyonlardan, sokaklarda cipleri mipleri, hırslanıyorsunuz.”

Toplumdaki yozlaşma, gelir dağılımındaki uçurum ve sefalet, güçle gelen bu cahil insanları suça itiyordu. Karşımda oturan şu zavallıya acıdım. Baba yok. Para yok. Çevre boktan. Toplum boktan. Her şeyden dışlanmışlar. Ama bir yandan da sinirleniyordum. Bu işin tadını alınca, bunu bir meslek hâline getirmelerini hazmedemiyordum.

“Adam öldürmeye kalkmak nasıl bir şey? Anlat bakalım. Zevk aldın mı?” dedi Serdar.

“Kadir mi söyledi sana taksiciyi gırtlaklamayı?” dedim.

“Yalnızca onu korkutup parasını alacaktım.”

“Mutlaka öyledir” dedim.

Serdar iskemleyi çekip oturdu.

“Söndür lan o sigarayı!”

Beydullah denileni yaptı.

“Çetede senden başka kimler var?”

“Bir sürü...”

“Say.”

“Ringo, Lüpen, Sansar, Sessiz...”

“Bunların kim olduklarını, buldukları yerleri, hırsızlık masasından gelecek arkadaşlara tek tek anlatacağım.”

“Orası kolay amirim. Hepsi Bayrampaşa’da.”

Serdar’la bakıştık.

“Ehh, bir sen eksikmişsin. Takım tamamlandı” dedim.

Adamın ensesine bir şaplak indirdi Serdar. “Baban ne zaman öldü lan?” dedi.

“Üç yıl önce kaybettik amirim.”

“Koskoca treni görmemiş mi?”

“Görmemiş.”

“Baban da senin gibi hırsız mıydı?” dedim.

“Yok amirim. Çalışıyordu.”

“Ne iş yapıyordu?”

“Deri imalathanesinde işçiydi. Zeytinburnu’nda.”

“Peki, sen hiç doğru dürüst bir işe girip çalışmayı düşünmedin mi?”

“Babam gibi mi?” dedi manidar.

“Doğru. Adam gırtlaklamak varken, bu da soru mu şimdi?” dedi Serdar.

“Hırsızım ben!”

“Fesupanallah.”

“Babamı tren ezmeseydi birkaç yıl içinde zaten ölecekti. Her gün zehirleniyordu.”

Bak, bu doğruydu işte. Bu sektörde merdiven altı üretim çok yaygındı. İşçiler üç kuruşa, buralarda kullanılan kimyasallar yüzünden risk altında, köle gibi çalışıyorlardı. İşin en vahim yanı, bunun kimsenin umurunda olmamasıydı. Sigortaysa, hak götüre.

“Bir şey kullanıyor musun lan?” dedi Serdar.

“Ne gibi amirim?”

“Hap map işte lan. Ne olacak?”

“Yok amirim, kullanmıyorum.”

“Ulan o izbandut gibi taksiciyi ancak kafası kıyak bir salak gırtlaklamaya kalkar” dedim.

“Doğru söyle ulan!” diye saldırdı Serdar. “Hap kullanıyor musun? Nasılsa teste ortaya çıkacak.”

“Ben yalan söylemem.”

Serdar, “Şimdi içim rahat etti” dedi gülerek.

“Neye benzer bu Kadir? Nasıl buluruz?” dedim.

“Uzun boyludur. Zayıftır. Lakabı Deve'dir. Deve Kadir. Esmerdir. Sakallı dolaşır. Biraz da topallar. Her zaman siyah deri bir mont giyer.”

Serdar, “Çete reisinizi çabuk sattın Beydullah. Göt korkusu adama neler yaptırıyor değil mi?” dedi.

“Nerelere takılır?” dedim.

“Mezarlıklara falan takılır. İnsanları soyar. Demiryollarında dolaşır.”

Saatine baktı.

“Şimdi kahvededir. Okey oynuyordur.”

“O saat çalıntı mı?”

“Yok amirim. Kendi paramla aldım, Sirkeci’den.”

“Aynı şey. Para da çalıntı.”

Serdar tatlı bir tokat yapıştırdı adamın yanağına.

Yanağını tutarak Serdar’a baktı adam.

“Korkma ulan! Vurmadım, sevdim.”

“Neredeymiş bu kahvehane?” dedim.

“Bizim orada.”

“Onu anladık. Sizin orada nerede?”

“Meydandaki tren köprüsünü geçince sağa sapın, sokağın başındaki üç katlı apartmanın altında. Kime sorsanız gösterir. Dostlar Kıraathanesi.

Beydullah’ı Hırsızlık Büro Amirliği’nin elemanlarına bırakarak sorguyu bitirdik. Taksiciyi öldürmeyecekti belli ki. Ama adam öldürmeye teşebbüsten ve hırsızlıktan epeyce yatacağı.